Kirjanpitolautakunta
Nro 2059/2024

Lausunto hallituksen esityksestä 99/2023 vp laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta (*Eduskunnan talousvaliokunta*)
Annettu Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 2024.

(Asiasanat: Kirjanpitolautakunta | Maakohtainen veroraportointi | Poikkeuslupa)

1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan talousvaliokunta on 16.2.2024 pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä 99/2023 vp. laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön tietyn kokoisten yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen maakohtaista ilmoittamista koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2101.

Kirjanpitolautakunnan lausuntoa pyydetään viimeistään perjantaina 8.3.2024 klo 12.00 mennessä.

2 Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä muun muassa ehdotetaan lisäystä kirjanpitolautakunnan tehtäviin. Kirjanpitolain uuteen 3b lukuun 8 §:ksi ehdotetut 1 ja 2 momentit kuuluvat seuraavasti:

8 §
Väliaikainen poikkeus tuloverokertomukseen sisältyvän tiedon julkistamisesta

[1 mom.] *Tieto, jonka julkistamisesta säädetään tilinpäätösdirektiivin 48 c artiklan 2 tai 3 kohdassa, saadaan jättää väliaikaisesti julkistamatta, jos julkistaminen voisi aiheuttaa vakavaa taloudellista haittaa tuloverokertomuksen tarkoittamille yrityksille. Kertomuksessa on selkeästi ilmoitettava julkistamatta jättämisestä ja esitettävä perusteltu selitys tälle menettelylle.*

[2 mom.] *Edellä 1 momentissa säädetyllä tavalla väliaikaisesti julkistamatta jätetty tieto tulee esittää myöhemmässä tuloverokertomuksessa viimeistään kahden vuoden kuluttua julkistamatta jättämisestä. Erityisestä syystä kirjanpitolautakunta voi tuloverokertomuksen tarkoittaman yrityksen hakemuksesta päättää pidentää määräaikaa julkistamatta jättämiselle enintään kolmella vuodella. Lautakunnan päätöksestä on selkeästi ilmoitettava tuloverokertomuksissa.*

[- -]

3 Voimassa olevat säännökset kirjanpitolautakunnan poikkeusvallasta

Kirjanpitolain (1336/1997, jäljempänä KPL) 8 luvun 2 §:n 2 momentti käsittää säännökset lautakunnan toimivallasta poiketa laista: "*Kirjanpitolautakunta voi erityisestä syystä yksittäistapauksissa myöntää määräajaksi poikkeuksia 3 luvun 6 §:ssä ja 6 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetystä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole Euroopan unionin tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettujen säännösten vastainen.*"

Tämä lautakunnan toimivalta on suppea käsittäen yhtäältä tilinpäätöksen laatimisajan pidentämisen (KPL 3 luku 6 §) ja toisaalta konsernitilinpäätöksen laatimisesta poikkeamisen (KPL 6 luku 5 § 1 mom.).

4 Kirjanpitolautakunnan kannanotto

Kirjanpitolautakunta toteaa, että hallituksen esityksessä 99/2023 vp. lautakunnalle ehdotettu tehtävä lykkäyksen myöntämiseksi tuloverokertomuksen julkistamisessa on toisenlainen kuin mitä lautakunnalle on osoitettu voimassaolevassa laissa.

Lautakunta katsoo, että olisi selkeämpää, jos säädettäisiin, että väliaikaisesti julkaisematta jätetty tieto tulisi esittää viimeistään viiden vuoden sisällä sen julkistamatta jättämisestä, eli direktiivin aikarajan mukaisesti. Lautakunnalla ei ole edellytyksiä tutkia määräajan pidentämistä hakevan yrityksen perustelujen oikeellisuutta, joten hakemuksen lautakuntakäsittelyn tuoma lisäarvo ei ole ilmeinen. Koska määräajan pidentämistä pitäisi perustella tietojen julkistamisen aiheuttamalla vakavalla taloudellisella haitalla niin lautakunnan päätöksen perustelut pitäisi mitä ilmeisemmin myös salata liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Tämä osaltaan myös rajoittaisi lautakuntakäsittelyn arvoa.

Lautakunnalla ei ole muita osin huomauttamista esityksestä.

Anders Tallberg
varapuheenjohtaja

JAKELU

Eduskunnan talousvaliokunta
Nina Moisio
valiokuntakanslian sihteeri
tav@eduskunta.fi